

Waziri Mhe.Ridhiwani Atoa Tahadhari Mashambulio Ya Kimtandao

Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora, Ridhiwani Kikwete(Mb), amewataka wadau wa Serikali Mtandao kuendelea kuchukua tahadhari za kulinda mifumo ya Serikali ili kuepokana na mashambulio ya kimtandao.

Waziri Ridhiwani pia amesisitiza umuhimu wa kuwajengea uwezo wataalamu wa TEHAMA ili kuendana na kasi ya mabadiliko ya Teknolojia.

Akifunga Kikao Kazi cha Sita cha Serikali Mtandao kilichofanyika kwa siku tatu jijini Arusha kuanzia Februari 17-19, 2026 kilichoratibiwa na Mamlaka ya Serikali Mtandao (e-GA), Waziri Ridhiwani amesema ni lazima taasisi za umma ziweke kipaumbele katika usalama wa mifumo yao na kuwekeza zaidi katika mafunzo ya wataalamu.

Kikao hicho chenye kauli mbiu 'Kuboresha Utendaji kazi wa Serikali kwa Kuimarisha Utoaji wa Huduma za Umma kupitia Mifumo Salama na Jumuishi ya Serikali Mtandao', kilihudhuriwa na wadau zaidi ya 1400 kutoka taasisi mbalimbali.

“Moja ya changamoto kubwa tunayopata ni matishio ya mashambulio ya kimtandao, niwaombe muendeleo kulichukulia jambo hili kwa umakini na kuwapa wataalamu wetu nafasi ya kuendelea kujifunza ili wawe mahiri zaidi,” amesema Mhe.Kikwete.

Ametahadharisha kuwa sekta ya TEHAMA hubadilika kwa kasi kubwa, hivyo bila uwekezaji katika maarifa mapya, wataalamu wanaweza kubaki nyuma na kuiweka Serikali katika hatari ya kiusalama.

Akitoa mfano wa kimataifa, Waziri Ridhiwani amesema baadhi ya nchi zimeanzisha mashindano ya kupima uimara wa mifumo yao kwa kuwahusisha wataalamu wa usalama wa mitandao (hackers) ili kubaini mianya ya kiusalama na kuifanyia maboresho kabla ya mifumo kushambuliwa.

“Nimeona baadhi ya nchi kama Indonesia, Dubai kunakuwa hata na mashindano ya mtu anatengeneza mfumo halafu anauweka hadharani na kuwakaribisha vijana ili wajaribu usalama wa mfumo huo, vijana hao wanaitwa 'hackers', wanajaribu kupenya kuona mfumo upo katika usalama gani na kupitia njia hii, wale wanaotengeneza mifumo wanapata nafasi ya kujua zile njia zinazohatarisha mfumo na kuuweka katika hatari,” amesema.

Aidha, amewapongeza vijana wa e-GA kwa kazi wanayofanya kwa kuunda mifumo ya TEHAMA inayozingatia usalama. Licha ya kuwepo na matishio ya usalama mtandaoni ya mara kwa mara, mifumo ya hapa nchini imeendelea kubaki salama.

Hata hivyo, amekosoa baadhi ya taasisi kwa kutotumia ipasavyo utaalamu wa e-GA katika kubuni na kusuka mifumo yao, hali inayosababisha Mamlaka hiyo kuonekana kama 'kimbilio' pindi mashambulio yanapotokea.

“Tungependa Serikali yote kimtandao isimamiwe na e-GA, hawa ndio wenye jukumu la ulinzi na uundaji wa mifumo,” amesisitiza.

Katika hatua nyingine, Waziri Kikwete amepiga marufuku watumishi wa umma kutumia mitandao binafsi kutumiana taarifa rasmi za Serikali, akieleza kuwa hatua hiyo ni hatari kwa usalama wa taarifa na nyaraka za Serikali.

Amesema, Serikali tayari imeweka mifumo rasmi ya mawasiliano salama kupitia e-GA, hivyo watumishi wanapaswa kuitumia badala ya majukwaa yasiyo rasmi yanayoweza kuhatarisha taarifa nyeti.

“Kumekuwa na changamoto kubwa bado kuna watumishi wa umma wanaendelea kutumia mitandao binafsi kurusha taarifa rasmi za Serikali, nataka kuwahakikishieni watumishi wenzangu wa umma tunachokifanya ni jambo la hatari sana. Serikali kupitia e-GA imetengeneza mfumo rasmi wa mawasiliano ambayo inaturuhusu sisi watumishi wa umma kutuma taarifa na kubadilishana taarifa katika mfumo ulio salama sana,” amesema.

“e-GA na washiriki mnayo kazi ya kuendelea kuelimisha umma hasa watumishi wa umma na Serikali juu ya jinsi ambavyo mifumo ya kidigitali imesaidia kwa namna moja au nyingine kutatua kero mbalimbali katika jamii yetu, tena kwa kutumia muda mfupi sana.”

Naye, Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge, Utawala, Katiba na Sheria, Mhe.Dkt. Damas Ndumbaro amesema “Kwa dunia ya leo hatuwezi kusonga mbele bila Serikali Mtandao. Suala la TEHAMA limechukua nafasi yake katika maisha na kwa Tanzania tumepata mafanikio kuliko nchi nyingi za Afrika na yanatokana na kazi nzuri iliyofanywa na Serikali inayoongozwa na Rais Dkt. Samia Suluhu

Hassan.”

Amesema Bunge na Kamati hiyo inatambua mafanikio hayo ya kupeleka huduma kwa umma na wananchi wamerahisishiwa kufanya malipo kwa ‘Control Number’ na kwamba hiyo ni kazi iliyofanywa na e-GA, sambamba na kuunganisha mifumo mbalimbali Serikalini.

“Sisi Bunge tupo tayari kushirikiana na Wizara kuhakikisha kwamba changamoto zinazojitokeza kwenye Mifumo zinapatiwa ufumbuzi, hasa zile zinazogusa Sera, Sheria pamoja na bajeti. Bunge pia ni mnufaika wa Serikali Mtandao, tangu Bunge la 12 hakuna makaratasi kwenye meza za Wabunge, kazi hii nzuri imefanywa na e-GA kwa kushirikiana na Bunge. Jambo hili zuri liende kwa taasisi zote za Serikali ili tuokoe muda, fedha na mwananchi apate huduma popote alipo,” amesema.

Awali, Mkurugenzi Mkuu wa e-GA, Mhandisi Benedict Ndomba, alisema kikao kazi hicho kimetumika kama jukwaa muhimu la kutafakari na kujadili Dira ya Maendeleo ya Taifa ya 2050 katika eneo la Serikali mMandao inayolenga kuijenga Serikali itakayokuwa ya kidigitali na inayotumia mifumo jumuishi na salama.

“Lengo ni kuhakikisha serikali Mtandao inakuwa nyenzo wezeshi katika kukuza uchumi wa kidigitali, nguzo ya uwajibikaji na mapambano dhidi ya rushwa, kichocheo cha ubunifu na matumizi ya teknolojia za kisasa, na msingi katika utoaji wa huduma bora jumuishi na zinazopatikana wakati wote, kukuza vipaji na kutengeneza ajira kwa vijana wabunifu katika eneo la Serikali Mtandao,” amesema.

Amebainisha kuwa, Mamlaka ya Serikali Mtandao itaendelea kushirikiana kwa karibu na wadau wote wa Serikali Mtandao kuhakikisha kuwa, Dira ya Maendeleo ya Taifa 2050 inatafsiriwa katika mipango ya utekelezaji wa miradi ya TEHAMA Serikalini ili kuleta tija kwa maendeleo ya taifa.

